

Песници су изолована бића

На моменте ми се учини да је лирика мртва. А онда се огласе неком песничком збирком аутори који се не одричу лирског израза, каже Веселин Мишнић, добитник награде „Милан Ракић”

Данас видимо да се у медијима већа пажња поклања неким подуцриватним и приватним наградама које носе чудна имена. Њима се придаје значај, а награде попут Ракићеве или Попине, Драинчеве и Десанкине, Исидорине, па и Вукове, остају на маргини. Мени лично награда „Милан Ракић” пуно значи јер носи име песника кога сам уз Његоша највише поштовао, каже Веселин Мишнић, песник, романијер, приповедач, афористичар који је недавно добио песничку награду „Милан Ракић” коју додељује УКС.

Веселин Мишнић пише песме, романе, приповетке, афоризме. Збирка „Пустињске песме” за коју је добио награду „Милан Ракић” подељена је у четири целине.

О мотиву свог лирског исказа Мишнић каже:

– Метафора пустиње је узета као основни мотив певања у већем делу ове књиге. Пустиња има своје законе, али и у њој има живота, ма колико нама изгледало да нема. Ипак, најгоре су оне пустиње које човек око себе и у себи прави. А сведоци смо да их прави свакодневно. Понајвише ничу духовне пустиње. Оне су, нажалост, тешко искорењиве. Живот који живимо личи на фатаморгану, ту и тамо понека оаза се укаже, али ни оазе више нису спасоносне. Љубав у пустињи није неостварива. Песме у овој књизи говоре и о таквим љубавима. Треба веровати да је љубав свуда моћна, па и у пустињи, ма каква та пустиња била.

Данас модерно песништво, тврди наш саговорник, иде другачијим путевима, али ако погледамо послератно песништво, у том трагању за новим и модернијим песничким исказом, лирски субјект певања никада није био сасвим склоњен из опсега песничког интересовања. Тако је и Ракићева поезика ударила темеље модерном песништву, а што се оно касније разгранало и кренуло дру-

Фото М. Панић

Веселин Мишнић

гим путевима, некако је очекивано и добро за свеукупно песничко стваралаштво.

Мишнић, иза кога је 35 објављених књига различитих жанрова, деценијама уназад истрајава у свом уметничком изразу. Који песнички трептаји су тема његовог стиха? Шта се променило у песништву од времена када је написао прву песму до данас?

– Верујем само песмама и песницима који кроз поезију исказују оно што је дубоко преживљено. Не значи ми ништа поетски конструктивизам, бесмислено низање појмова и речи, још мање концептуални приступ поетском исказу. Андрић каже: „Не постоји прошло, већ вечито ново које се обликује из елемената прошлог.” Моја поетска трагања су лов на тренутке који су достојни трајања и памћења. И у овој књизи коју сам писао петнаест година, повремено се враћам рими као чисто занатском изазову, мада ми је примаран слободан стих, јер је у

њему поетска исказивост потпунија. Рима је игра која захтева дубље промишљање, тражење језичког и мисаоног подударања, а то никада није једноставно и лако. Она је у неку руку основ песништва, занатска одредница која је многим савременим песницима једноставно промакла. Колико је то добро за песништво и за те песнике, не знам – каже наш саговорник.

У песништву се, додаје он, много тога променило. Емоција је померена у страну и за модерно песништво нема примарну улогу. То је не тако давно било незамисливо. Време просуђује и оно што је наизглед ултрамодерно, али и оно што је тој модерности претходило.

– Можда сам у раним песмама, попут Деспотова рецимо, више био близак конкретизму, касније сам се ослобађао од надоласећих песничких изазова, рецимо: неоавангарда ми је била блиска, али и далека – објашњава песник. – Задовољан сам, јер сам имао и данас имам оне који воле моју поезију. Кад год бих запео и недумица преузела примат, враћао бих се емоцијама и тамо налазио спас за душу. Нисам се приклањао никаквим песничким узорима. Следио сам некакав властити песнички пут.

Да ли је лирика данас мртва, односно превазиђени концепт? Каква је судбина песника данас? Има ли данас песме у човеку?

– На моменте ми се учини да је лирика мртва. А онда се огласе неком песничком збирком песници који се не одричу лирског израза. Лиричара има срећом довољно да буду у неку руку на бранику поезике која се темељи на емотивности. Данас се све тако брзо мења па и поезија. Шта ће сутрашњица конкретно донети поезији, тешко је рећи. Надајмо се да поезија никада неће доћи до свог краја. Ако би се то догодило, мислим да би то био крај човека каквог данас познајемо. Поезија је одувек била филтер, како за душу, тако и за тело. Њена улога је незамењива и вишестрана. Поезија је чувала и очувала наше национално биће, говорим о епској поезији, и то се никада не сме заборавити. Сведоци смо да данас поезија нема тако значајну улогу. И у школама се занемарује значај поезије. Песници су изолована бића. Често несхваћени и на маргини свеколиког живота. Питате ме: има ли песме у човеку? Верујем да има, само се на различите начине манифестује. Песма није певање, она је ближа оном исконском примарном крику који опомиње да се не заборавимо и не занесемо у незнању и да се у животу, а тиме и у поезији не одричемо лепе и чисте емоције – одговара уметник.

Б. Г. Требјешанин